

Sygn. akt VIII U 2374/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 października 2016 roku.

Sąd Okręgowy w Lublinie VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący Sędzia SO Danuta Dadej-Więsyk

Protokolant sekr. sąd. Katarzyna Trafisz

po rozpoznaniu w dniu 18 października 2016 roku w Lublinie

sprawy S. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o prawo do emerytury

na skutek odwołań S. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.

z dnia 24 listopada 2015 roku znak: (...)

z dnia 21 stycznia 2016 roku znak: (...)

I zmienia zaskarżoną decyzję z dnia 21 stycznia 2016 roku i ustala S. B. prawo do emerytury począwszy od dnia 4 stycznia 2016 roku;

II umarza postępowanie w zakresie odwołania od decyzji z dnia 24 listopada 2015 roku.

Sygn. akt VIII U 2374/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 24 listopada 2015 roku, znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił S. B. prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 roku, poz. 748 ze zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U z 1983 r., Nr 8, poz. 43 ze zm.), z uwagi na to, że na dzień 1 stycznia 1999 roku wnioskodawca nie udowodnił co najmniej 15 - letniego okresu pracy w warunkach szczególnych, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Zakład nie uznał żadnego okresu zatrudnienia wnioskodawcy jako pracy w szczególnych warunkach ponieważ ten nie przedłożył świadectwa wykonywania prac w tak kwalifikowanych warunkach (decyzja – k. 17 akt rentowych EN - MS).

Decyzją z dnia 21 stycznia 2016 roku, znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. ponownie odmówił S. B. prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 roku, poz. 748 ze zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U z 1983 r., Nr 8, poz. 43 ze zm.), z uwagi na to, że na dzień 1 stycznia 1999 roku wnioskodawca nie udowodnił co najmniej 15 - letniego okresu pracy w warunkach szczególnych, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze

czasu pracy. Zakład nie uznał jako pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia wnioskodawcy w Spółdzielni (...) w L. od dnia 1 listopada 1976 roku do dnia 31 lipca 1993 roku, tj. 16 lat i 9 miesięcy, z uwagi na to że w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 2 grudnia 2003 roku pracodawca nie określił charakteru pracy ściśle według wykazu, działu i pozycji rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku oraz nie wskazał odpowiedniego punktu wykazu przepisów resortowych (decyzja – a.r. EN - S).

W odwołaniu S. B. nie zgodził się ze wskazanymi decyzjami podnosząc, że w zakwestionowanym przez organ rentowy okresie pracował w warunkach szczególnych jako mechanik samochodowy w kanałach, zajmując się naprawami samochodów ciężarowych. Nadto podniósł, iż nie może ponosić odpowiedzialności za wadliwe sporządzenie świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach (odwołanie – k. 3 akt sądowych).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o odrzucenie odwołania od decyzji z dnia 21 listopada 2015 roku podnosząc, że wniesienie odwołania w dniu 27 stycznia 2016 roku nastąpiło z uchybieniem terminu, na uzasadnienie czego wskazał, że decyzja ta została wysłana listem zwykłym. W odniesieniu do odwołania od decyzji z dnia 21 stycznia 2016 roku Zakład wniósł o jego oddalenie podnosząc argumenty które legły u podstaw zaskarżonej decyzji (odpowiedź na odwołanie – k. 6 – 7 a.s.).

Na rozprawie w dniu 18 października 2016 roku ubezpieczony złożył oświadczenie o cofnięciu odwołania w zakresie dotyczącym decyzji z dnia 24 listopada 2015 roku (protokół – k. 34 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

S. B., urodzony (...), w dniu 4 stycznia 2016 roku złożył kolejny wniosek o emeryturę. W jego treści zawarł oświadczenie o tym, że nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego. Na podstawie znajdujących się w aktach dokumentów organ rentowy uznał za udowodniony na dzień 1 stycznia 1999 roku łączny okres podlegania ubezpieczeniom w wymiarze 25 lat, 2 miesięcy i 2 dni, w tym 25 lat i 28 dni okresów składkowych oraz 1 miesiąca i 4 dni okresów nieskładkowych. Organ rentowy nie uwzględnił w stażu pracy w szczególnych warunkach żadnego okresu zatrudnienia ubezpieczonego (okoliczności bezsporne).

S. B. legitymuje się wykształceniem zasadniczym zawodowym w zawodzie mechanika pojazdów samochodowych w związku z ukończeniem (...) Szkoły Budowlanej Nr (...) w L.. Z dniem 1 listopada 1976 roku został zatrudniony w Spółdzielni (...) w L.(...)w T. (następnie Spółdzielnia (...) w L.) na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku mechanika napraw pojazdów samochodowych. Przedmiotem działalności zakładu pracy były usługi transportowe towarów do sklepów prowadzonych w ramach Gminnych Spółdzielni (...). Obowiązki na wskazanym stanowisku ubezpieczony wykonywał na stacji obsługi pojazdów, mieszczącej się na hali, na której znajdowały się warsztaty naprawcze i 3 kanały remontowe. Mechanicy zatrudnieni na bazie zajmowali się remontami 30 samochodów ciężarowych. Ubezpieczony zajmował się naprawami resorów, tylnych mostów, sprzęgieł i silniki, które polegały na wymontowaniu uszkodzonych i wmontowaniu zregenerowanych elementów. Prace w tym związane wykonywał w kanałach, choć zdarzało się że drobne prace wykonywał również poza nimi, z tym, że prace związane z elektryką wykonywali elektrycy samochodowi. Natomiast regeneracja uszkodzonych elementów miała miejsce w L.. Pracę świadczył w systemie jednozmianowym przez 8 godzin dziennie wraz z czterema pozostałymi mechanikami. Wskazane czynności wykonywał do ustania zatrudnienia.

W okresie od dnia 1 marca 1982 roku do dnia 31 października 1983 roku zostały powierzone skarżącemu dodatkowo obowiązki brygadzysty stacji obsługi pojazdów w ramach których był zobowiązany do nadzoru nad całością prac tam wykonywanych i jej organizacji. W dalszym jednak ciągu zajmował się naprawami samochodów ciężarowych w kanałach.

Stosunek pracy ubezpieczonego ustalił w wyniku rozwiązania umowy o pracę z dniem 31 lipca 1993 roku.

(odpis świadectwa ukończenia zasadniczej szkoły zawodowej – k. 3, umowa o pracę – k. 9, pismo ws. powierzenia obowiązków brygadzysty – k. 25, zakres czynności brygadzysty – k. 28, pismo ws. zwolnienia z obowiązków brygadzysty

– k. 32, zakres czynności mechanika napraw – k. 35, świadectwo pracy – k. 53 akt osobowych – k. 14 a.s.; zeznania ubezpieczonego S. B. – k. 19v. – 20, 33v. a.s.; zeznania świadka J. S. – k. 32v. – 33 a.s.; zeznania świadka T. U. – k. 33 – 33v. a.s.)

Przystępując do oceny dowodów osobowych należy stwierdzić, że przesłuchani w sprawie świadkowie to osoby obce dla ubezpieczonego. Świadek J. S. pozostawał w zatrudnieniu w Spółdzielni (...) w L.(...) w T. w okresie od 1978 roku do 1986 roku. Jako kierowca samochodu ciężarowego. Zeznał, że w związku z awariami obsługiwanych przez niego samochodów ciężarowych bywał na bazie obsługi 1, 2 razy w ciągu tygodnia i widział skarżącego podczas wykonywania przez niego pracy przy naprawach w kanałach remontowych. Natomiast świadek T. U. pozostawał w zatrudnieniu we wskazanym podmiocie w okresie od stycznia 1973 roku do 1994 roku, najpierw jako kierowca samochodu ciężarowego a następnie przez ostatnie 4 lata zatrudnienia jako pomocnik i pracował na tej samej hali co skarżący. Wskazane okoliczności dotyczące świadków pozwalają w ocenie Sądu na przyjęcie, że świadkowie posiadają niezbędne wiadomości dotyczące okoliczności zatrudnienia ubezpieczonego w zakresie jego obowiązków oraz warunków w jakich były wykonywane w okresie objętym sporem w zakresie czasowym w jakim okres ten pokrywa się z okresami zatrudnienia świadków. Zeznania świadków są logiczne oraz wzajemnie się uzupełniają, wobec czego Sąd uznał je za wiarygodne. Należy wskazać, że organ rentowy nie podniósł żadnych okoliczności, które mogłyby godzić w wiarygodność ich zeznań.

Powyższa ocena dotyczy również zeznań samego ubezpieczonego, skoro były one zgodne z wiarygodnymi zeznaniami świadków. Ubezpieczony wyczerpująco opisał swoje obowiązki.

Stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił również w oparciu o powołane dowody z dokumentów. Ich autentyczność w toku procesu nie była kwestionowana przez strony. Ich forma oraz treść nie wzbudziła ponadto wątpliwości co do ich autentyczności z urzędu, wobec czego zostały one uznane za wiarygodne w całości i jako takie stanowiły pełnowartościowe źródło informacji o okolicznościach faktycznych w sprawie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie S. B. jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

Do okoliczności spornej w rozpoznawanej sprawie, biorąc pod uwagę treść zaskarżonych decyzji oraz treść odwołania należy możliwość zakwalifikowania okresu zatrudnienia skarżącego w Spółdzielni (...) w L. (...) w T. (następnie Spółdzielnia (...) w L.) od dnia 1 listopada 1976 roku do dnia 31 lipca 1993 roku, w wymiarze 16 lat i 9 miesięcy, jako pracy w szczególnych warunkach, celem ustalenia czy ubezpieczony się 15 – letnim okresem pracy wykonywanej w szczególnych warunkach.

Zgodnie z art. 24 ust. 1 b pkt 20 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 roku, poz. 887) – zwaną dalej ustawą emerytalną, ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego, wynoszącego dla mężczyzn urodzonych po dniu 30 września 1953 roku co najmniej 67 lat. Ubezpieczony nie ukończył wyżej wymienionego wieku, zatem nie spełnia warunków niezbędnych do ustalenia mu prawa do emerytury w oparciu o powołany przepis.

Natomiast w myśl art. 46 w związku z art. 32 ustawy emerytalnej ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku, a przed dniem 1 stycznia 1969 roku będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przysługuje emerytura w wieku niższym niż wskazany, jeżeli nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego i warunki do uzyskania emerytury określone w tych przepisach spełnią do dnia 31 grudnia 2008 roku. Przy czym wiek emerytalny, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie, których wymienionym osobom przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych. Według § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) – zwanego dalej rozporządzeniem Rady Ministrów, pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione

w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn oraz ma wymagany okres zatrudnienia, w tym, co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. S. B. do dnia 31 grudnia 2008 roku nie osiągnął wymaganego przez cytowany przepis wieku emerytalnego 60 lat.

Jednakże zgodnie z przepisem art. 184 ust. 1 i 2 ustawy emerytalnej, mężczyznom urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat oraz okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat. Emerytura przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Przepis art. 32 ust. 2 ustawy emerytalnej stanowi, że za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie, których osobom wymienionym w ust. 2 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych (art. 32 ust. 4 ustawy).

Zgodnie z § 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Według przepisu § 3 rozporządzenia Rady Ministrów okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej „wymaganym okresem zatrudnienia”, uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia.

Natomiast przepis § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów stanowi, że pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym, co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Jednocześnie przepis § 1 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów stanowi, że właściwi ministrowie, kierownicy urzędów centralnych oraz centralne związki spółdzielcze w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych ustalają w podległych i nadzorowanych zakładach pracy stanowiska pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazach A i B.

Sumując powyższe, aby nabyć prawo do emerytury S. B. musiał spełnić łącznie następujące przesłanki:

- 1) osiągnąć obniżony do 60 lat wiek emerytalny;
- 2) nie przystąpić do otwartego funduszu emerytalnego;
- 3) na dzień 1 stycznia 1999 roku udowodnić:
 - a) co najmniej 15 - letni okres wykonywania prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze oraz
 - b) staż pracy w wymiarze co najmniej 25 lat.

Bezspornym jest, że ubezpieczony w dniu wydania zaskarżonych decyzji ukończył wymagane 60 lat, na dzień 1 stycznia 1999 roku legitymuje się 25 - letnim stażem pracy oraz nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

Przechodząc do oceny, czy ubezpieczony spełnia również warunek legitymowania się co najmniej 15 – letnim stażem pracy w warunkach szczególnych należy wskazać, że skarżący występując do organu rentowego o przyznanie świadczenia emerytalnego przedłożył na okoliczność wykonywania prac w szczególnych warunkach świadectwo wystawione przez podmiot zatrudniający, wobec treści którego Zakład podniósł wskazane we wcześniejszej części uzasadnienia zarzuty natury formalnej. Niewątpliwie w swej treści powołany dokument nie odpowiada wymogom formalnym jakie kreują przepisy prawa, na co zwrócił uwagę Zakład. Jednakże w ocenie Sądu wskazana okoliczność nie może dyskwalifikować możliwości ubezpieczonego ubiegania się o przedmiotowe świadczenie. Należy mieć bowiem na uwadze, że okoliczność wadliwego wystawienia jak i braku wystawienia wskazanego dokumentu nie jest wystarczającą podstawą do przyjęcia, że pracownik nie wykonywał pracy w takich warunkach. Obowiązek sporządzenia dokumentacji w tym zakresie obciąża pracodawcę, w związku z czym wyciąganie wobec pracownika jakichkolwiek negatywnych konsekwencji braku jej sporządzenia bądź wadliwości, byłoby dla niego nazbyt krzywdzące. Należy mieć na uwadze fakt, że w postępowaniu sądowym nie znajdują zastosowania ograniczenia w zakresie dopuszczalnych źródeł dowodowych, ustanowione na potrzeby postępowania przed ZUS, a wynikających z rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno – rentowe (Dz. U. z 2011 roku, Nr 237, poz. 1412). Zasadniczym bowiem celem postępowania sądowego jest rozstrzygnięcie sprawy po dostatecznym, wszechstronnym wyjaśnieniu jej okoliczności spornych. Ułatwia to art. 473 k.p.c., który wprost stanowi, iż w postępowaniu przed sądem w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych nie stosuje się przepisów ograniczających dopuszczalność dowodu ze świadków i przesłuchania stron.

Powyższe oznacza, że każdy fakt może być dowodzony wszelkimi środkami, które Sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 1984 r., sygn. III UZP 6/84; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 września 1984 r., sygn. III UZP 48/84 wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 1997 r., sygn. II UKN 186/97; wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 29 stycznia 2013 r., sygn. III AUa 808/12). Z przedstawionym poglądem i wynikającymi z niego wnioskami Sąd Okręgowy w pełni się zgadza.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe, w którym Sąd oparł się na dokumentach znajdujących się w aktach osobowych oraz sprawy, jego zeznaniach złożonych w trybie art. 299 k.p.c. oraz zeznaniach świadków, pozwoliło ustalić w sposób pewny, że ubezpieczony wykonywała stale i w pełnym wymiarze czasu pracę w warunkach szczególnych w całym okresie zatrudnienia w Spółdzielni (...) w L. (...) w T. (następnie Spółdzielnia (...) w L.) od dnia 1 listopada 1976 roku do dnia 31 lipca 1993 roku, w wymiarze 16 lat i 9 miesięcy.

Z poczynionych ustaleń wynika bowiem, że ubezpieczony na stanowisku mechanika napraw pojazdów samochodowych na stacji obsługi pojazdów zajmował się naprawami resorów, tylnych mostów, sprzęgieł i silniki, które polegały na wymontowaniu uszkodzonych i wmontowaniu zregenerowanych elementów. Prace w tym związane wykonywał w kanałach. Opisane czynności odpowiadają rodzajowi pracy opisanemu w wykazie A, Dział XIV „Prace różne”, poz. 16 „Prace wykonywane w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych lub szynowych”, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów.

Dokonując wskazanej oceny charakteru prawnego okresu objętego sporem Sąd miał na uwadze, że ubezpieczony incydentalnie wykonywał również czynności związane z naprawami poza kanałami oraz że w okresie od dnia 1 marca 1982 roku do dnia 31 października 1983 roku zostały powierzone skarżącemu dodatkowo obowiązki brygadzysty stacji obsługi pojazdów, w ramach których był zobowiązany do nadzoru nad całością prac tam wykonywanych i jej organizacji, jednakże w dalszym jednak ciągu zajmował się naprawami samochodów ciężarowych w kanałach. Ze wskazanych ustaleń jednoznacznie wynika, że czynności mogące być zakwalifikowane jako wykonywane w szczególnych warunkach stanowiły zasadniczą większość przez skarżącego wykonywanych prac. Natomiast powyższe okoliczność, mając na uwadze pogląd zgodnie z którym, uwzględnienie takiego okresu powinno nastąpić po ustaleniu rzeczywistego zakresu obowiązków oraz wykonywania bezpośrednio i stale szkodliwego zatrudnienia, tyle że ocena

prawna tych ustaleń powinna być racjonalna, bez stosowania "aptekarskiej" miary lub "stopera w rękę" (wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 21 sierpnia 2013 roku, sygn. akt III AUa 1769/12), w pełni usprawiedliwia wniosek o tym, że ubezpieczony spełnił warunek wykonywania tak kwalifikowanych prac w pełnym wymiarze czasu pracy. Obowiązki związane z naprawami w kanałach wykonywał bowiem w ramach 8 – godzinnej normy czasu pracy w związku z zatrudnieniem w pełnym wymiarze czasu pracy.

Jak wynika z poczynionych ustaleń S. B. legitymuje się ogólnym stażem pracy wynoszącym ponad 25 lat, ukończył 60 lat życia, nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego oraz pracował w warunkach szczególnych ponad wymagany co najmniej 15 – letni okres, tj. przez 16 lat i 9 miesięcy. Tym samym ubezpieczony spełnia wszystkie warunki do ustalenia mu prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych od dnia 4 stycznia 2014 roku, tj. od dnia złożenia wniosku o świadczenie, stosownie do art. 129 ust. 1 w związku z art. 100 ustawy emerytalnej. W tym bowiem dniu spełnił wszystkie warunki do ustalenia prawa do emerytury.

Z tych względów Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i na mocy wyżej wskazanych przepisów oraz art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

Postępowanie z zakresie odwołania od decyzji z dnia 24 listopada 2015 roku podlega umorzeniu. Wbrew stanowisku organu rentowego odwołanie wniesione od decyzji z dnia 24 listopada 2015 roku nie podlega odrzuceniu na podstawie art. 477⁹ § 3 k.p.c. z uwagi na wniesienie odwołania po upływie przypisanego terminu. Zasadnicze znaczenia w kwestii decyzji procesowej w tym zakresie ma bowiem złożenie przez ubezpieczonego oświadczenia o cofnięciu odwołania. Wskazana aktywność procesowa skarżącego, mając na uwadze pogląd wyrażony w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 1 lutego 1966 roku, I PR 463/65, zobligowała w pierwszej kolejności Sąd do zbadania tego oświadczenia pod kontem jego dopuszczalności stosownie do treści art. 469 k.p.c. Tylko bowiem ustalenie niedopuszczalności cofnięcia odwołania stosownie do postanowień powołanego przepisu uprawniała by Sąd do umorzenia postępowania w rozpoznawanej do umorzenia postępowania na podstawie art. 477¹³ § 1 zdanie pierwsze k.p.c. W przeciwnym wypadku umorzenie na tej podstawie należałoby uznać za przedwczesne.

Zgodnie z art. 469 k.p.c. sąd uzna zawarcie ugody, cofnięcie pozwu, sprzeciwu lub środka odwoławczego oraz zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia za niedopuszczalne także wówczas, gdyby czynność ta naruszała słuszny interes pracownika lub ubezpieczonego. Jak wynika z powołanych przepisów czynność cofnięcia odwołania podlega ocenie sądu nie tylko przez pryzmat zgodności z prawem i zasadami współżycia społecznego czy też zamiaru obejścia prawa, lecz także pod kątem słusznego interesu ubezpieczonego.

Oznacza to, że przyczyny powodujące odwołanie dyspozycyjnej czynności procesowej podlegają kontroli sądowej co do ich zasadności, w szczególności czy cofnięcie odwołania od decyzji naruszałoby słuszny interes ubezpieczonego wówczas, gdyby rozważenie wszystkich okoliczności sprawy doprowadziło do wniosku, że po rozpoznaniu sprawy przez sąd ubezpieczony uzyskałby pozytywne rozstrzygnięcie. Przy czym badanie zasadności odwołania nie może polegać na dokonywaniu merytorycznej oceny odwołania (ta jest zastrzeżona dla sądu orzekającego), stąd uznanie cofnięcia odwołania za niedopuszczalne z powodu naruszenia słusznego interesu ubezpieczonego powinno przede wszystkim wynikać ze zbadania przyczyn cofnięcia odwołania i skutków, jakie ono wywoła w dziedzinie szybkiego i skutecznego nabycia prawa do świadczenia. Innymi słowy, rolą sądu jest sprawdzenie, czy rezygnacja z ochrony prawnej nie jest efektem błędnego przekonania ubezpieczonego, że dochodzone uprawnienie mu nie przysługuje lub też że będzie mógł jeszcze o nie wystąpić w przyszłości. Zatem ocena słusznego interesu ubezpieczonego według art. 469 k.p.c. jest tylko wtedy prawidłowa, gdy oparto ją na właściwej wykładni prawa materialnego, tzn. gdy umorzenie postępowania na mocy art. 355 k.p.c. nie stanowi naruszenia art. 469 k.p.c., ponieważ w ustalonym (niespornym stanie faktycznym) odwołanie nie może być uwzględnione.

Mając na uwadze powyższe wskazania oraz poczynione ustalenia zasadnym było przyjęcie wniosku o tym, że czynność cofnięcia przez ubezpieczonego odwołania nie narusza jego słusznego interesu.

Zgodnie z art. 203 § 1 k.p.c. pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego, aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli z cofnięciem połączone jest zrzeczenie się roszczenia – aż do wydania wyroku, jeżeli nie jest to sprzeczne z prawem, zasadami współżycia społecznego ani nie zmierza do obejścia prawa.

Z kolei art. 355 § 1 i 2 k.p.c. stanowi, że sąd wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania, jeżeli powód cofnął ze skutkiem prawnym pozew lub jeżeli wydanie wyroku stało się z innych przyczyn zbędne lub niedopuszczalne.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy – uznając cofnięcie odwołania za dopuszczalne w rozumieniu przepisu art. 469 k.p.c. – na podstawie art. 355 § 1 i 2 k.p.c. orzekł jak w pkt II rozstrzygnięcia.